

עין משפט
נר מצוה

נז:

הזהב פרק רביעי בבא מציעא

מסורת הש"ס

קבו א מיי מיה מלי כלי
מקדש ה' ט'
קבו ב מיי פיה מלי
מעלה הלל ד'
קבו ג מיי פיה מלי
סקלס הלל ט':

מוסף עשירי

המקבל עליו לספק
סלתות מארבע. סקל
משות מן הגזר כדי לספק
סולת כל השנה ויקבל עליו
לחם ארבעה סאין כסלע
והוקרו וממנו משלש. וכל
שאלשין כסלע יספק
מארבע. ונתן ד' סאין כמו
סקיל. ומוחזק (א) דמעות
הקדש קומת דהא הקדש
קנו ממנו נמעות דמכין
ונתן הספק וקט לו (שם)
מחזיקין. משלש ועמדו
מארבע. קבל עליו לחם
ג' סאין כסלע והולו ועמדו
ב' סאין כסלע (שם א').
מספק מארבע. דלא הוה
הוינו תמור מהקדש, וכל
נתן שלל מקט יוכל לתור
בו (שם מחזיקין). ובינו
ב' סאין מארבע מקדישין.
לגומר כסין טוין נדק
היות הן קוין לו לזכי
הנין תמעות של חילין,
אז היו לוקחין כל זכרי
הנין כללם לחזק עמיה
הנין היו מקדישין אותו
כן שחי מילין תמעות של
הקדש כשישור דמי כל הנין
והשנה ששחיני האומנין
כנין ושכר האומנין ואמר
תמור קדושה שיש תמעות
הללו על הנין זה
ועלם הנין קדוה והתעורר
יצא לחילין ויפיעין מן
שכר האומנין ממה שחילין
והשנה ששחיני האומנין
כנין ויפיעין לחילין עליו
מן תמעות של חילין כששחי
טוין זכרי הנין או לחילין
ששחיטין לזן זכרי הנין
והשנה ד'. יצאו עבדים
שהוקשו לקרקעות.
דמכין והמתלמסן אחס
וגו' (ויקרא סב.). אין
גופן ממון. אלף גרמין
לגנות ממון (שם). כי
יתן איש אל רעהו
כלל כסף או כלים
פרט. פרט שומר חנם
הוא דמיון השאלה (ד').
פרט רשעה בשומר חנם
וינינו בשומר שכר ושלשית
שאלה. ונין שומר חנם
אין לו עליו אלף שטעה.
דמכין (שמות כג) ונקרב
בעל הבהמה אל האלהים
אם לא שלח דיו (שבתות)
א. בני העיר ששלחו.
ע"י שלח את שקליהן.
לירושלם למקדש (ויקרא
טו.). אם משנתרמה
התרומה. ג' קומות קודם
שנדע שאלו (שם).

דאפילו ב"ש שהוא חזור. ודוקא
פלגא אינו חוזר: בשלמא בהדיוט (ב) זה חוזר
ותו א. פי זה חוזר שהדיוט חוזר
מה חוזר הוא שאלאנו חוזר
מו לא שהרי אף בהדיוט איכא טובא
שומר חנם אינו נשבע * וכל הנך
דממתינתין: * ב"יון דרע"א הגובר
נפקא אהו לחזין. ולא מני למימר
לדחוסיה כמורד דלא נפקא לחולין
דל"כ ליכא אגר נטר כיון שהלוה
אסור להשתמש בהם דלא זכה בהם:
לספק סלתות מארבע ועמדו
משלש. תימה היכי
מייכי אי יאל השער או לא יאל השער
ויש לו א"כ בהדיוט נמי שרי ואי
דלא יאל השער וגם אין לו על מה
מחלל מעות הקדש וליכא למימר
שחלל על פרוטה דהא אע"ג שזהו
ריות הקדש שמתנה לחם ארבע סאין
כסלע להקדש כל השנה כיון כדנשת
חלול מחלל על דבר שאינו שוה זהו
לזו דהדיוט אמר רב הושעיא הכא במאי
עסקינן כגון שקיבל עליו לספק סלתות
מארבע ועמדו משלש * כדתניא * המקבל
עליו לספק סלתות מארבע ועמדו משלש
מספק מארבע משלש ועמדו מארבע מספק
מארבע שירי הקדש על העלויה רב פפא
אמר הכא באבני בנין המסורות לגובר
עסקינן כדשמואל * דאמר שמואל * בונין
בחול ואח"כ מקדישין: אין בהן תשלומי
כפל (וכו'): מנהיג מילי דת"ר * על כל
דבר פשע כלל על שור על חמור על שה
על שלמה פרט על כל אבדה אשר יאמר
חזר וכלל כלל ופרט וכלל אי אתה דן אלא
כעין הפרט מה הפרט מפורש דבר המטלטל
וגופו ממון אף כל דבר המטלטל וגופו ממון
יצאו קרקעות שאינן מטלטלין יצאו עבדים
שהוקשו לקרקעות יצאו שטרות שאע"פ
שמטלטלין אין גופן ממון הקדשות אמר
קרא רעהו רעהו ולא הקדש: ולא תשלומי
ד' וה' (וכו'): מאי מעמא תשלומי ד' וה'
אמר רחמנא ולא תשלומי שלשה וארבעה:
שומר חנם אינו נשבע (וכו'): מנהיג מילי
דת"ר * יכי יתן איש אל רעהו כלל כסף
או כלים פרט * (וגונב מבית האיש) חזר
וכלל כלל ופרט וכלל אי אתה דן אלא
כעין הפרט מה הפרט מפורש דבר המטלטל
וגופו ממון אף כל דבר המטלטל וגופו
ממון יצאו קרקעות שאינן מטלטלין יצאו
עבדים שהוקשו לקרקעות יצאו שטרות
שאע"פ שמטלטלין אין גופן ממון הקדשות
אמר קרא רעהו רעהו ולא של הקדש:
נושא שכר אינו משלם (וכו'): מנהיג מילי
דת"ר * כי יתן איש אל רעהו כלל חמור
או שור או שה פרט וכל בהמה לשמור חזר
אחיה דן אלא כעין הפרט מה הפרט מפורש
דבר המטלטל וגופו ממון אף כל דבר
המטלטל וגופו ממון יצאו קרקעות שאינן
מטלטלין יצאו עבדים שהוקשו לקרקעות
אין גופן ממון הקדשות אמר קרא רעהו
רעהו ולא של הקדש: ורמינרו * בני העיר
שלחו את שקליהן ונגנבו או שאבדו אם
משנתרמה התרומה נשבעין

דאפילו פחות מכדי אונאה חזר: ואין רבית ואונאה להקדש. אין
אסור אונאה ואסור רבית ונהג בהקדש. ולקמיה מפרש היכי דמי
רבית דהקדש: דין אונאה להדיוט. שמות: ואין דין אונאה
להקדש. דאפילו פחות מכדי אונאה חזר: היינו דקמיני כו'. בתמיה
והא חומרא דהקדש הוא: ומשני כי
קמיני חומר דהדיוט ארביס קאלי:
אונאה. ומשום אונאה לימני נמי זה
חומר בהקדש: אלא הקדש זה חומר
והוא לא. בתמיה: דלחזין. שהלוה
להדיוט: והלא מעל. שהוליא מעות
הקדש לחולין ולא הכניס תמיהין
להקדש כלום ושוגג הוא אללו כסבור
שחומר משום שכר הקדש: והוא לכו
דהדיוט. של גזר שהרי עליו לשלם
להקדש קרן וחומש: הכל כמאי
עסקינן. הא דקמיני אין רבית
להקדש לאו כהלוואה קאי אלא בהדיוט
שקיבל מעות מן הלשכה מן הגובר
לספק סלתות כל השנה למנות של
זכור ארבע סאין כסלע והוקרו
ועמדו משלש סאין כסלע דלילו
הדיוט אסור לפסוק על פירות עד
שיאל השער ופלו אפילו לא יאל
השער עדיין לארבע פוסקין: רב
פפא אמר. לעולם כהלוואה לחזין
מלא כמאה ועשרין ודקשיא לך הלא
מעל: באבני בנין. עסקינן שהלוה
הגובר מהן להדיוט לחין בהן מעילה
ואין על הגובר לשלם אלא שלח
בעלמא הוא: דאמר שמואל בונין
בחול. כהן בונין בניני הקדש לא
היו קוין האבנים והטיט ממעות
הקדש כדי שלא יצאו האומנין והעם
לידי מעילה אם ישבו עליהם או אם
יהיו מהם אלף לוקחין והקפה והרי
הן חול עד שינו כחומה ומשכן בניית
כחומה ונתנין מעות הקדש ולוקחין
אותן והוא הקדש או אם התנדב
אדם אבנים ונתן לגנאי ואינו קורא
שם הקדש עליהן עד שימנו כבנין
הלכך לא מעל הגובר: על כל דבר
פשע. סופיה דקרא משמעני בטוין
טענת גנב או כנגד עלמו: ולא תשלומי
שלשה וארבעה. שלשה לשה וארבעה
לשור דכיון דלמעיש מפלל נצר לכו
חדל שחבלל בטווח ומוכר בכלל
תשלומי ד' וה': וכי יתן וגו'. לקמן
בהשאלה (דף ד') אמר' פרשה ראשונה
נאמרה בשומר חנם שניה בשומר שכר
וכמוז פרשה ראשונה ונקרב בעל
הבהמה וגו' ואוקימנא לנצועה בהתפקיד
(לעיל דף טא.): שקליהן. שקלים של
אדר לקרבנות זכור: ונגנבו. מן
השלומין: אם משנתרמה התרומה.
אם כשנאלו לזין ככר תמרה התרומה
שהיו תורמין הלשכה ג' קופות (שם):
נשבעין

תורה אור השלם

1 על כל דבר פשע על
שור על חמור על שה
על שלמה על כל אבדה
אשר יאמר כי דוא זה
עד האלהים יאמר דבר
שניהם אשר ירשיעין
אלהים ישלם שנים
לרעהו. שמה ככ ח
2 כי יתן איש אל רעהו
כסף או כלים לשמור
וגנב מבית האיש אם
יקרא הגנב ישלם
שנים. שמה ככ ו
3 כי יתן איש אל רעהו
חמור או שור או שה וכל
בהמה לשמור ומת או
נשבר או נשבה אין
ראה. שמה ככ ט

הנהגות הב"ח

(א) תוס' ד"ה כשלמה
בהדיוט זה חומר פ"י ג'ל'
והיותו וכו' לא נמחק:

גליון הש"ס

גם ב"יון בחול. עין
לעיל דף ט' ע"א תוס'
ד"ה הקדש: תוס' ד"ה
הג' בשלמא וכו' וכל הע'
דפ"ה. עין ונחיה דף ט'
ע"ב תוס' ד"ה אלא:

או שור או שה פרט וכל בהמה לשמור חזר וכלל כלל ופרט וכלל אי
אתה דן אלא כעין הפרט מה הפרט מפורש דבר המטלטל וגופו ממון אף
כל דבר המטלטל וגופו ממון יצאו קרקעות שאינן מטלטלין יצאו עבדים
שהוקשו לקרקעות יצאו שטרות שאע"פ שמטלטלין אין גופן ממון הקדשות
אמר קרא רעהו רעהו ולא של הקדש: ורמינרו * בני העיר
שלחו את שקליהן ונגנבו או שאבדו אם משנתרמה התרומה נשבעין
נשבעין

מה ללס שנים אף כסף שנים מה כסף דבר חשוב כו':
נשבעין